

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor kultury a památkové péče
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Č.j.: KUOK 131140/2024
Sp.zn.: KÚOK/100467/2024/OSKPP/685

V Olomouci dne 13. listopadu 2024

Počet listů: 3
Počet příloh: 0
Počet listů/svazků příloh: 0
Oprávněná úřední osoba pro vyřízení: JUDr. Miluše Sedláčková
Oprávněná úřední osoba pro podepisování: Mgr. Bc. Sabina Soušková

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, jako příslušný orgán státní památkové péče, rozhodl po provedeném správním řízení ve věci přestupku dle § 35 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní památkové péči), t a k t o:

██████████ (dále jen obviněný), se uznává vinnou ze spáchání přestupku dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, kterého se dopustila tím, že nesplnila oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, neboť jako stavebník neoznámila záměr provádět stavební činnost — stavbu ██████████ na pozemcích parc. č. ██████████ v k.ú. ██████████ obec Olomouc, na území s archeologickými nálezy, Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky. Stavba byla zahájena v březnu 2024.

Za tento přestupek se obviněnému ukládá podle § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči

pokuta ve výši 64 800 Kč, slovy: šedesátčtyřtisíceosmset korun českých.

Obviněnému se dále dle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost nahradit náklady řízení o přestupku dle § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, paušální částkou ve **výši 2 500 Kč, slovy dvatisícepětset korun českých.**

Pokuta a náklady řízení jsou splatné do třiceti dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci, na účet Olomouckého kraje č. 27-4228320287/0100, konstantní symbol 558, variabilní symbol 1100002042.

O d ů v o d n ě n í

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče (dále jen správní orgán), obdržel dne 23. 8. 2024 pod č.j. NPU-391/77010/2024 podnět Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci (dále jen NPÚ), že obviněný nesplnil oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní

památkové péči a neoznámil záměr provádět výše uvedenou stavební činnost Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky.

Dne 2. 2. 2024 vydal Magistrát města Olomouce, odbor stavební, oddělení pozemních staveb pod č.j. SMOL/039550/2024/OS/PS/Ga rozhodnutí, kterým schválil stavební záměr stavby [REDAKCE] na pozemcích parc. č. [REDAKCE] v k.ú. [REDAKCE] obec Olomouc. Stavebníkem je obviněný.

Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno, v.v.i., ve svém dopise ze dne 4. 9. 2024 č.j. ARUB/5670/2024 DS potvrdil, že obviněný nesplnil oznamovací povinnost stanovenou ust. § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a dotčené území je územím s archeologickými nálezy III. kategorie.

Opatřením ze dne 1. 11. 2024 č.j. KUOK 126326/2024 správní orgán vůči obviněnému zahájil řízení dle ust. § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, spočívající v nesplnění oznamovací povinnosti stanovené v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Ústního jednání dne 11. 11. 2024 se obviněný účastnil a seznámil se s celým obsahem správního spisu.

Obviněný k celé věci uvedl do protokolu: „při provádění stavby došlo ke změně způsobu založení. Nebyly provedeny piloty, které byly nahrazeny bílou vanou, takže výkopy byly v menším rozsahu. Přesnou kubaturu výkopu má doloženou fakturami o uložení zeminy na skládku, které obratem doloží.“ (uvedené podklady následně předložil). Na dotaz správního orgánu, kdy byla stavba zahájena, uvedl obviněný, že stavba byla zahájena v měsíci březnu 2024.

Na dotaz správního orgánu, zda v průběhu stavby byly nalezeny archeologické nálezy, uvedl obviněný, že při výkopech se našlo pouze rumisko a šterk, a stavební suť z bývalých staveb. Fotodokumentaci výkopů zašle taktéž e-mailem správnímu orgánu, což učinil.

Dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.

Dle § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Dle § 35 odst. 5 písm. b) zákona o státní památkové péči lze za tento přestupek uložit pokutu do 4 000 000 Kč.

U přestupků dle § 35 zákona o státní památkové péči se uplatňuje princip objektivní odpovědnosti za jejich spáchání a není třeba zkoumat a prokazovat zavinění, došlo-li k porušení zákonem stanovené povinnosti, neboť jde o odpovědnost za výsledek. Míra případného zavinění, či pohnutky, které vedly k protiprávnímu jednání, jsou proto zcela bez významu pro zjištění, zda k přestupku došlo či nikoliv.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že obviněný nesplnil oznamovací povinnost stanovenou v § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči, když jako stavebník neoznámil Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky záměr provádět stavební činnost – stavbu [REDAKCE] na pozemcích parc. č. [REDAKCE] v k.ú. [REDAKCE] obec Olomouc.

Skutečnost, že obviněný jako stavebník nesplnil oznamovací povinnost dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči potvrdil Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno, v.v.i., ve svém dopise ze dne 4. 9. 2024 č.j. ARUB/5670/2024 DS. Nesplnění této povinnosti potvrdil i obviněný.

Neoznámením uvedené stavební činnosti archeologickému ústavu a neumožněním zde záchranného archeologického výzkumu vznikla škoda na území s archeologickými nálezy.

Škoda byla vyčíslena NPÚ dne 11. 10. 2024 pod č.j. NPU-391/89607/2024 ve výši nákladů na provedení archeologického výzkumu této lokality, a to ve výši 86 580 Kč bez DPH. Náklady na archeologický výzkum odvodil NPÚ od nákladů na prozkoumání 1 m² stavby, a to od fáze prvního vkopu, přes vyzdvižení a ošetření nálezů, kresebné, fotografické a měřičské dokumentování situací, po laboratorní zpracování nálezů. Takové náklady činí u staveb bez výraznější vertikální stratigrafie 10–100 Kč na 1 m² stavby. S ohledem na to, že stavba měla charakter plošné úpravy povrchu, vrtání pilotů, přeložek sítí, budování vsakovacích objektů a nacházela se na území s archeologickými nálezy (tzv. ÚAN) kategorie III (území, kde se výskyt archeologických nálezů v současnosti nepředpokládá, ale není možné ho jednoznačně vyloučit), činí sazba 60 Kč/1 m².

Plocha výkopu parcela [REDAKCE] výměra 1.308 m² + parcela [REDAKCE] výměra 135 m² = 1.443 m²
1.443 m² x 60 Kč/1 m² = 86 580 Kč.

NPÚ dále uvedl: „Řešené území stavby je nutno v celém svém rozsahu chápat jako území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. [REDAKCE] jsou bývalé město, nyní městská čtvrť a katastrální území [REDAKCE] statutárního města Olomouce. První písemná zmínka o vesnici [REDAKCE] pochází z roku 1228. Až do vzniku obecní samosprávy roku 1850 byla církevním majetkem. Dosud z území [REDAKCE] evidujeme jen velmi málo archeologických nálezů. Získané poznatky nabízejí skromné doklady zejména o středověkém osídlení katastru. Realizace záchranného archeologického výzkumu tak mohla vydat cenná svědectví o historickém vývoji osídlení v dosud málo probádané části Olomouce. Dle IGP jsou v místě stavby od povrchu terénu do hloubky okolo 1,00 m uloženy nehomogenní navážky, v nichž však nelze vyloučit přítomnost intaktně dochovaných archeologických situací, nebo druhotně uložených nálezů. Pod vrstvou „navážek“ se nachází slabá vrstva prachovito – jílovitých půd o mocnosti 0,30 m. Z analogických situací právě v nich mnohdy dochází ke konzervaci vzácných artefaktů z organických materiálů (např. dřev), které v jiných podmínkách podléhají rozkladu.“

Jednou ze základních vlastností archeologického dědictví je jeho neopakovatelnost. Již jednou zničená lokalita nikdy nepřinese zprávu, která v ní byla před jejím zničením obsažena. Nejde totiž jenom o fyzické zničení případných movitých nebo nemovitých archeologických nálezů, ale také o zničení vazeb mezi těmito nálezy navzájem a jejich vazby k okolí. Pouze takováto vazba může být vodítkem pro to, kdy, v jaké době a proč se daný nález používal, zdali nebyl následně používán k druhotnému účelu, který se lišil od původního účelu. Zde je tedy škodou zánik situace, kterou nelze obnovit. Protože život přináší takovéto zásahy a zájmem státní památkové péče není jim bránit principiálně, ale snaží se alespoň umožnit kvalifikovaně zaznamenat doklad o tomto dědictví, kdy primární pramen poznání v důsledku legální stavební nebo obdobné činnosti zanikl. Na tyto situace pak pamatuje zákon o státní památkové péči institutem záchranného archeologického výzkumu, jehož základní podmínkou je včasné oznámení a případné následné umožnění provedení tohoto průzkumu, kdy primární pramen poznání v důsledku legální stavební nebo obdobné činnosti zanikne.

Splnění oznamovací povinnosti není zákonem vázáno na znalost skutečnosti, že jde o území s archeologickými nálezy, ani na to, zda stavebními pracemi nebo jinou činností dojde či nedojde k zásahu do archeologického naleziště nebo ohrožení provedení archeologického výzkumu. Důvodem pro zproštění odpovědnosti za porušení této

povinnosti nejsou ani předchozí zásahy do lokality s archeologickými nálezy. Obviněný není zásadně oprávněn činit závěr o tom, zda na místě je či není něco archeologicky zajímavého. Je veřejným zájmem požadavek na ochranu archeologického dědictví, který je zajišťován prováděním záchranných archeologických výzkumů na základě oznámení osob, které budou provádět stavební nebo jinou činnost na území s archeologickými nálezy, archeologickému ústavu.

Tím, že obviněný předem neoznámil záměr provádět výše popsanou činnost archeologickému ústavu a znemožnil provedení záchranného archeologického výzkumu, ohrozil tímto shora uvedený veřejný zájem.

Obviněný může namítat, že k žádné doložitelné hmotné škodě nedošlo.

Míra škody je v případě znemožnění záchranného archeologického výzkumu pochopitelně těžko zjistitelná, neboť po provedení stavby již nelze zpětně ověřit zaniklé hodnoty. Zde chápe správní orgán, že může být namítáno obviněným, že žádné doložitelné hmotné škody nepůsobil, a že toto jeho tvrzení nelze vyvrátit důkazem v podobě zhodnocení dané archeologické lokality, jako by k provedení předmětných prací nedošlo. K tomuto stavu však nedošlo pro porušení povinnosti správního orgánu, ale porušením povinnosti obviněného. Respektována metodika vychází z ceny záchranného archeologického výzkumu. V daném případě dospěl NPÚ k závěru, že škodu lze vyčíslit na 86 580 Kč bez DPH.

Plochu výkopových prací, doložil obviněný podáním ze dne 12. 11. 2024 na 1080 m² a z této plochy správní orgán vyčíslil výši nákladů na archeologický výzkum: 1080 m² x 60 Kč, tj celkem 64 800 Kč a v této výši správní orgán pokutu stanovil.

Jak již bylo výše uvedeno za přestupek dle § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči lze dle odst. 5 písm. b) tohoto ustanovení uložit pokutu do 4 000 000 Kč.

Správní orgán po posouzení všech výše uvedených okolností uložil pokutu ve výši 64 800 Kč, při dolní hranici zákonné sazby, a to s ohledem na skutečnost, že se jedná ze strany obviněného o první nesplnění oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči a obviněný uznal své pochybení.

Zde nutno podotknout, že jiná polehčující okolnost na straně obviněného nenastala.

Za rozhodnou přítěžující skutečnost považuje správní orgán fakt, že v daném případě je existence ohlašovací povinnosti zakotvena v textu právního předpisu.

Správní orgán musel dále přihlédnout ke skutečnosti, že se jedná o archeologickou lokalitu III. kategorie (viz posouzení významu lokality NPÚ).

Správní orgán uložil pokutu ve výši 64 800 Kč. Jak již bylo výše uvedeno, náklady záchranného archeologického výzkumu vždy hradí právnická osoba, je-li stavebníkem. Obviněný by tak minimálně částku ve výši uložené pokuty musel uhradit jako náklady záchranného archeologického výzkumu dle § 22 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše uložené pokuty při dolní hranici zákonné sazby, odpovídá závažnosti postihovaného přestupku.

Ani případná nevědomost obviněného o oznamovací povinnosti by nevedla k tomu, že obviněný by za své jednání nemohl být postižen sankcí. V daném případě se jedná o objektivní odpovědnost obviněného, která znamená, že se dopustí výše uvedeného přestupku tím, že svým jednáním způsobí porušení povinnosti stanovené zákonem.

Správní orgán neshledává pokutu, jež byla udělena ve výši 64 800 Kč za nepřiměřeně tvrdou, tím méně pak likvidační ve vztahu k obviněnému. Nejedná se samozřejmě o pokutu bagatelní výše, ale je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že obviněný byl povinen v souvislosti se zahájením stavby domu jako stavebník nést náklady na provedení záchranného archeologického výzkumu a jeho neumožněním tyto náklady ušetřil. Sám obviněný ani námitku na likvidační charakter pokuty nevznnesl.

Dle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, správní orgán uloží obviněnému, který byl uznán vinným, povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Pokud bylo rozhodnutí o přestupku zrušeno jiným orgánem veřejné moci a tato skutečnost má za následek nesplnění podmínek pro uložení náhrady nákladů řízení, správní orgán nahrazené náklady vrátí.

Dle § 6 odst. 1 vyhl. č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 2 500 Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, uložil dále obviněnému povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 2 500 Kč.

Vzhledem k výše uvedenému bylo rozhodnuto, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury, podáním učiněným u zdejšího odboru.

Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Bc. Sabina Soušková
vedoucí oddělení památkové péče

Otisk úředního razítka

Obdrží:

